

Asia: HE 127/2024 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista annetun lain muuttamisesta

Vanhustyön keskusliitto ei kannata ylläolevien säädösten muuttamista esitetyllä tavalla, jolla iäkkäiden ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköiden henkilöstömitoitutus alennettaisiin 0,6 tasolle.

Muutoksella tavoitellaan säästöjä julkiseen talouteen, mutta kuitenkin kyse on vähimmäismitoituksesta, joten asiakkaiden palvelutarpeen niin edellyttäessä mitoituksen tulee olla korkeampi. Iäkkäiden määrän kasvaessa myös ympärivuorokautista palveluasumista tarvitsevien iäkkäiden määrä kasvaa, jolloin säästöjä ei käytännössä synny, mikäli iäkkäille tarjotaan heille kuuluvat lakisääteiset palvelut.

Riskinä on, että minimisuosituksesta voi käytännössä muodostua maksimi, kuten on aiemmin käynyt esimerkiksi kuljetus- ja tulkkipalveluiden myöntämisessä.

Ratkaisuna kustannustehokkaisiin ja henkilöstön riittävyyden takaaviin palveluihin tulisi iäkkäiden palveluita käsitellä kokonaisuutena kuntoutuksesta ja kotihoidosta yhteisölliseen ja ympärivuorokautiseen palveluasumiseen. Laadukkaan hoivan turvaaminen edellyttää riittävää ja osaavaa henkilökuntaa, mutta taloudelliset ja henkilöstöressurssien haasteet vaativat joustavia ratkaisuita. Henkilöstömitoitutus koskee nyt ainoastaan ympärivuorokautista palveluasumista ja välitöntä hoitohenkilökuntaa.

Henkilöstörakenteeseen tulisi sisällyttää sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten lisäksi myös muut ammattiryhmät ja teknologiset ratkaisut. Iäkkäät ihmiset itse kertovat arjen kohtaamisten tärkeydestä. Hoivan arjessa tulisi korostaa asiakkaan tarvetta ja henkilöstörakenne muodostaa sen pohjalta.

Säästöjä tulisi ensisijaisesti etsiä hallintorakenteiden keventämisestä, ei asiakastyöstä.

Ikääntyvien määrän kasvaessa myös palvelujen tarve kasvaa ja hyvinvointivaltion tulee turvata iäkkäille lain mukaiset riittävät ja oikea-aikaiset sosiaali- ja terveystalvvelut. Iäkkäiden määrän ja sitä myötä palvelutarpeen kasvaessa on eettisesti väärin leikata iäkkäiden palveluiden toteuttamisesta tilanteesta, jossa niihin tosiasiallisesti tulisi investoida lisää..

Anni Lausvaara
toiminnanjohtaja

Vanhustyön keskusliitto – Centralförbundet för de gamlas väl ry